

TÜRKMENİSTAN

ÜLKE PROFİLİ

T.C.
Ticaret Bakanlığı
Uluslararası Anlaşmalar ve Avrupa Birliği
Genel Müdürlüğü

İçindekiler

1. GENEL BİLGİLER	3
2. GENEL EKONOMİK DURUM.....	6
3. DIŞ TİCARET.....	8
4. DOĞRUDAN YABANCI YATIRIMLAR.....	11
5. TÜRKİYE ile TİCARET	12
EKLER:	14

1. GENEL BİLGİLER

Başlıca Sosyal Göstergeler

Resmi Adı	Türkmenistan Cumhuriyeti
Yönetim Biçimi	Cumhuriyet
Resmi Dili	Türkmençe (Resmi dil), Rusça, Özbekçe
Başkent	Aşkabat
Yüzölçümü	491 210 km ²
Nüfus	7 milyon
Dini Yapı	Müslüman %94, Ortodoks %5, Diğer %1
Büyük Kentler	Aşkabat, Mari, Balkanabat, Türkmenabat, Daşoğuz
Devlet Başkanı	Serdar Berdumammedov
Para Birimi	Manat

Üyesi Olduğu Başlıca Uluslararası Kuruluşlar

Birleşmiş Milletler, İslam İşbirliği Teşkilatı, Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Teşkilatı, Bağımsız Devletler Topluluğu, Ekonomik İşbirliği Teşkilatı, NATO Avrupa Atlantik Ortaklık Konseyi, NATO Barış için Ortaklık Programı, IMF, Dünya Bankası, Asya Kalkınma Bankası, İslam Kalkınma Bankası, Avrupa İmar ve Kalkınma Bankası, Uluslararası Sivil Havacılık Örgütü, Uluslararası Denizcilik Örgütü, UNESCO, Dünya Sağlık Örgütü, Dünya Fikri Mülkiyet Örgütü, Dünya Meteoroloji Örgütü, Dünya Sendikalar Federasyonu, Uluslararası Çalışma Örgütü, Dünya Gümrük Örgütü, Asya Pasifik Ekonomik ve Sosyal Komisyonu, BM Gıda ve Tarım Örgütü, Uluslararası İmar ve Kalkınma Bankası, INTELSTAT, Interpol, Uluslararası Standartlar Teşkilatı, BM Sınai Kalkınma Örgütü, BM Ticaret ve Kalkınma Konferansı, BM Dünya Turizm Örgütü, Uluslararası Telekomünikasyon Birliği, Evrensel Posta Birliği

Coğrafi Konum

Türkmenistan Cumhuriyeti Orta Asya'nın güneyinde, Hazar Denizi kıyısında yer almakta olup kuzeydoğusunda Özbekistan, kuzeybatısında Kazakistan, güneyinde İran ve güneydoğusunda Afganistan ile komşudur. 491.210 km²'lik yüzölçümü ile bağımsız devletler topluluğunun en büyük dördüncü devletidir. Kara Kum çölü ülkenin %80'ini kapsamaktadır.

Ülkenin başlıca üç nehri Ceyhun (Amudarya, 2 620 km), Tejen (1 150 km) ve Murgab (978 km) dir. Karakum kanalı 1 100 km uzunluğuyla tarım sektörü açısından hayati rol oynamaktadır. Nüfusun yarısı da kanal kıyısında yoğunlaşmıştır

Başkent Aşkabat'ın da bulunduğu güney bölgesi deprem kuşağında yer almaktadır ve en son büyük deprem şehrin tamamının yok olmasına neden olan 1948 yılındaki 8 şiddetindeki depremdir.

Başlıca şehirler başkent Aşkabat, Mari, Balkanabat, Türkmenabat ve Daşoğuz'dur.

Siyasi ve İdari Yapı

Türkmenistan Başkanlık sistemi ile yönetilen bağımsız ve tarafsız bir ülkedir. Devlet Başkanı, 12 Mart 2022 tarihinde yapılan cumhurbaşkanlığı seçimiyle 7 yıllığına başa geçen Serdar Berdimuhamedov'dur. Önceki Başkan Gurbanguly Berdimuhamedov, cumhurbaşkanlığı görevini oğlu Serdar Berdimuhamedov'a devrettikten sonra siyasetten çekilmemiş, şu anda Türkmenistan Halk Maslahatı Başkanı ve "Milli Lider" (Arkadağ) unvanıyla görev yapmaya devam etmektedir ve devletin stratejik kararları üzerinde hâlen önemli ve etkili bir konuma sahip olduğu kabul edilmektedir. Meclis üyeleri 5 yılda bir yapılan seçimlerle yenilenmektedir.

Türkmenistan'da yürütme organı, Cumhurbaşkanının başkanlık ettiği Bakanlar Kurulu tarafından yürütülmektedir. Bakanlar Kurulu, Cumhurbaşkanına bağlı olarak görev yapan 9 Bakanlar Kurulu Başkan Yardımcısı, çeşitli bakanlıkların bakanları ve bakanlık düzeyinde yetkiye sahip devlet ajansları ile komitelerin başkanlarından oluşmaktadır.

Türkmenistan idari olarak 5 vilayete (welaýat) ve ayrıca vilayet statüsüne eşdeğer özel statülü başkent Aşgabat'a ayrılmıştır. Vilayetlerin en üst yöneticisi, Cumhurbaşkanı tarafından atanan Vilayet Hakimi (Vali) olup, vilayet düzeyindeki yürütme yetkisini kullanır. Vilayetler kendi içinde ilçelere (etrap) ayrılır ve bu ilçeler Etrap Hakimi (Kaymakam) tarafından yönetilir. Vilayet sınırları içindeki şehirler ise Şehir Hakimi (Belediye Başkanı) tarafından idare edilir ve idari olarak ilgili vilayet hakimine bağlıdır. Daha küçük yerleşim birimleri olan kasabalar, köyler ve yerel idari bölgeler, yerel yönetim organı olan Geňşlikler (yerel meclisler) ve bunların başındaki yöneticiler tarafından yönetilir. Türkmenistan'daki beş vilayet, Ahal Vilayeti, Balkan Vilayeti, Daşoğuz Vilayeti, Mari Vilayeti ve Lebap Vilayeti'dir.

Nüfus ve İstihdam

2022 yılında yapılan nüfus sayımı sonuçlarına göre Türkmenistan nüfusunun 7 milyon kişi olduğu açıklanmıştır.

Bağımsız Devletler Topluluğu içerisinde alan büyüklüğü açısından dördüncü sırada yer alsa da nüfusu görece azdır. Nüfusun %87'si Türkmen olup diğer etnik gruplar Özbekler (%9), Ruslar (%2), Kazaklar, Tatarlar, Azeriler, Ermeniler ve Ukraynalılardır.

Türkmenistan'da 12 Nisan 1993 tarihinden itibaren Kiril harflerinin bırakılması ve Latin harflerine geçilmesi kararlaştırılmıştır.

Türkmen Türkçesi ülkenin resmi dilidir. Bunun yansıra Rusça yaygın olarak kullanılmaktadır. Ayrıca Türkmenistan'ın kuzeyinde de Özbek azınlıklar tarafından Özbek Türkçesi kullanılmaktadır.

Ülkede eğitime başlama yaşı 7 olup, ücretsiz olan zorunlu eğitim 13 yıldır. Okuma oranı %99,7'dir.

Türkmenistan'da emeklilik sistemi, devlet tarafından yürütülen zorunlu sosyal güvenlik sistemi kapsamında düzenlenmektedir. Çalışanlar ve işverenler sosyal güvenlik sistemine prim ödemekle yükümlüdür; çalışanların maaşının %20'si oranında sigorta prim yükü işveren

tarafından ödenmektedir. Türkmenistan'da emeklilik yaşı erkekler için 62, kadınlar için ise 57 olup, emekli aylığına hak kazanabilmek için erkeklerin en az 25 yıl, kadınların ise en az 20 yıl sigortalı olarak çalışmış olması gerekmektedir. Sistem esas olarak zorunlu devlet emeklilik sistemine dayanmakta olup, isteğe bağlı bireysel emeklilik uygulamaları sınırlı düzeydedir.

Doğal Kaynaklar ve Çevre

Doğal Kaynaklar ve Enerji Potansiyeli

Türkmenistan; doğal gaz, petrol, sülfür (kükürt), iyot, brom ve tuz bakımından dünyanın en zengin ülkelerinden biridir. Ülke, kanıtlanmış doğal gaz rezervleri bakımından dünyada 4. sırada (Rusya, İran ve Katar'dan sonra) yer almaktadır.

- **Rezerv Alanları:** En büyük gaz rezervleri ülkenin doğusundaki **Galkynysh (Güney Yoloten)** sahasında ve **Amuderya** havzasında yoğunlaşmıştır. Hazar Denizi kıyısı ve offshore (deniz üstü) alanları da ciddi petrol ve gaz potansiyeline sahiptir.
- **Üretim Hedefleri:** Türkmenistan'ın "2030 Petrol ve Gaz Sanayisini Geliştirme Programı", üretimi artırmayı ve ihraç güzergahlarını (TAPI-Türkmenistan-Afganistan-Pakistan-Hindistan Hattı gibi) çeşitlendirmeyi hedeflemektedir. Ancak yıllık 250 milyar metreküp gaz hedefi oldukça iddialı bir projeksiyon olup, mevcut üretim yıllık ortalama 80-85 milyar metreküp civarındadır.

Su Kaynakları ve Tarım

Ülkenin su ihtiyacının büyük bir kısmı **Amuderya (Ceyhun)** nehrinden karşılanmaktadır.

- **Sulama ve Toprak:** Ülke topraklarının yaklaşık %80'i Karakum Çölü ile kaplıdır. Tarım alanları kısıtlıdır (%4 civarı) ve üretim neredeyse tamamen dünyanın en uzun sulama kanallarından biri olan **Karakum Kanalı** aracılığıyla yapılan sulamaya bağlıdır.
- **Güney Nehirleri:** Ülkenin güneyinde Murgab ve Tedzhen (Tecen) nehirleri akar ancak bu nehirler iç kısımlarda son bulur (kapalı havza).

Çevresel Zorluklar

Türkmenistan, bölgedeki diğer Orta Asya ülkeleriyle benzer ekolojik sorunlarla karşı karşıyadır:

- **Aral Gölü:** Amuderya sularının yoğun sulama (özellikle pamuk tarımı) için kullanılması, Aral Gölü'nün kurumasına ve bölgede ciddi bir çölleşmeye neden olmuştur.
- **Toprak:** Yanlış sulama yöntemleri toprağın tuzlanmasına ve yeraltı sularının kirlenmesine yol açmaktadır.
- **Hazar Denizi:** Petrol arama faaliyetleri ve endüstriyel atıklar Hazar Denizi'ndeki ekosistemi tehdit eden temel unsurlardır.

2. GENEL EKONOMİK DURUM

Temel Ekonomik Göstergeler

	2024	2025	2026*	2027*	2028*	2029*	2030*	2031*
GSYİH (Cari Fiyatlar milyar \$)	68,68	77,4	83,07	87,91	93,86	100,34	107,28	114,73
GSYİH Büyüme (Sabit Fiyatlar-%)	3,4	3,6	2,6	2	2,3	2,3	2,3	2,3
Kişi Başına Düşen Milli Gelir (Cari Fiyatlar- \$)	10 408	11 587	12 300	12 878	13 608	14 402	15 250	16 156
Tüketici Fiyat Enflasyonu (ort, %)	4,6	2,7	3,9	4,8	5	5	5	5
Cari İşlemler Dengesinin GSYİH'ya Oranı (%)	4,7	3,3	3,7	1,6	0,8	-0,1	-0,7	-1,3
Devletin Genel Toplam Borçlanmasının GSYİH'ya Oranı (%)	4,1	3,8	3,7	3,7	4	4,3	4,6	4,9

Kaynak: IMF

*: Tahmin

Türkmenistan, başta doğal gaz olmak üzere emtia ihracatına odaklanan bir ekonomiye sahip gelişmekte olan bir pazardır. Ekonomi büyük ölçüde devlete aittir, küçük ve az gelişmiş özel sektörde önemli bir devlet denetimi vardır.

Bağımsızlığın kazanılmasından sonra, ekonomide devletçi yapı devam ettirilmiş, yeni kalkınma ve gelişme dönemi programı çerçevesinde her alanda yatırımlar hızlanmıştır. Ekonomide devlet hakimiyetinden daha pazar odaklı bir ekonomik modele yönelime dönük reformlar başlatmıştır. Türkmenistan ekonomisinin temel kaynakları doğalgaz, petrol ve pamuktur. Hayvancılık, yerel halkın başlıca geçim kaynağıdır. Koyun yünü, yöreye özgü ünlü halıların üretiminde kullanılmaktadır. Hazar denizi kıyılarında ve karakum kanalı boyunca balıkçılık yapılmaktadır. Fosfat, tuz, mirabilit, sülfür, ozokerit, iodin, bromin, bentonit, linyit, barit, kil, kireçtaşı, alçıtaşı, öteki önemli doğal kaynaklardır. Pamuk ipliği, dokuma, metal işleme, balık konserveciligi, et işleme ve et ürünleri, ham petrol arıtımı, gübre ve diğer petrokimya ürünleri, elektrik üretimi, giyim, yapı gereçleri, tarım araç ve gereçleri, gemi, demiryolu araç-gereç ve vagon yapımı temel endüstri etkinlikleridir.

Türkmenistan, resmi olarak 19,5 trilyon metreküp civarında zengin doğalgaz yatakları ile dünyanın dördüncü önemli doğalgaz üreticisi ülkedir. Doğalgaz ihracından elde edilen gelir, devlet bütçesine önemli kaynak sağlamaktadır. Türkmenistan'dan Çin'e 3 boru hattı üzerinden yıllık ortalama 35-36 milyar m³ doğalgaz satışı yapılmaktadır. 4. Boru hattının önümüzdeki yıllarda yapılması hedeflenmekte olup bu hattın da tamamlanmasıyla birlikte ihracat potansiyeli hacmi 65 milyar m³'e çıkacaktır. Özbekistan'a 2024 yılında 1,6 milyar m³ civarında doğalgaz satmıştır.

2015-2020 yılları arasında petrol ve doğalgaz fiyatlarının düşük seyretmesi ve satışların azalmasıyla ekonomide sıkıntılar yaşanmış olmakla birlikte, 2021 yılından sonra Covid-19 salgını ve 2022 yılında Rusya'nın Ukrayna'ya saldırısı sonrasında petrol ve doğalgaz fiyatlarında

yaşanan artışlar olduğundan ülkenin gelirleri artmıştır. 2023 yılında ise Çin'e doğalgaz ihracatındaki miktarsal kısmi azalma ve nispeten düşük fiyatlar nedeniyle ihracat gelirlerinde gerileme yaşanmıştır. 2024 yılında Çin'e doğalgaz satışındaki artışla birlikte elde edilen gelir de nispeten artmıştır. Bu itibarla, en büyük gelir kalemi olmasından dolayı doğalgaz ihracatından elde edilen gelirden meydana gelen artış ve azalışlar ekonomiyi doğrudan etkileyebilmektedir. 2026 yılında sabit fiyatlara göre %2,6 oranında artması beklenen GSYİH'nin, 2027 yılında % 2 oranında artacağı tahmin edilmektedir.

Bu kaynaklardan elde edilen gelirlerle öncelikle enerji çevrim santralleri, hastane, doğalgazdan benzin ve diğer kimyasal ürünler üretimi için fabrikalar kurulması projelerinin bir kısmı tamamlanmış bazıları devam etmektedir. Bir süredir fizibilite çalışmaları yürütülen ve Türk firmalarının da içinde yer aldığı doğalgazdan benzin üretim tesisinin ikinci etabı, yeni bir gübre fabrikası, polimer fabrikasının revizyonu projelerinin yakın zamanda başlaması beklenmektedir.

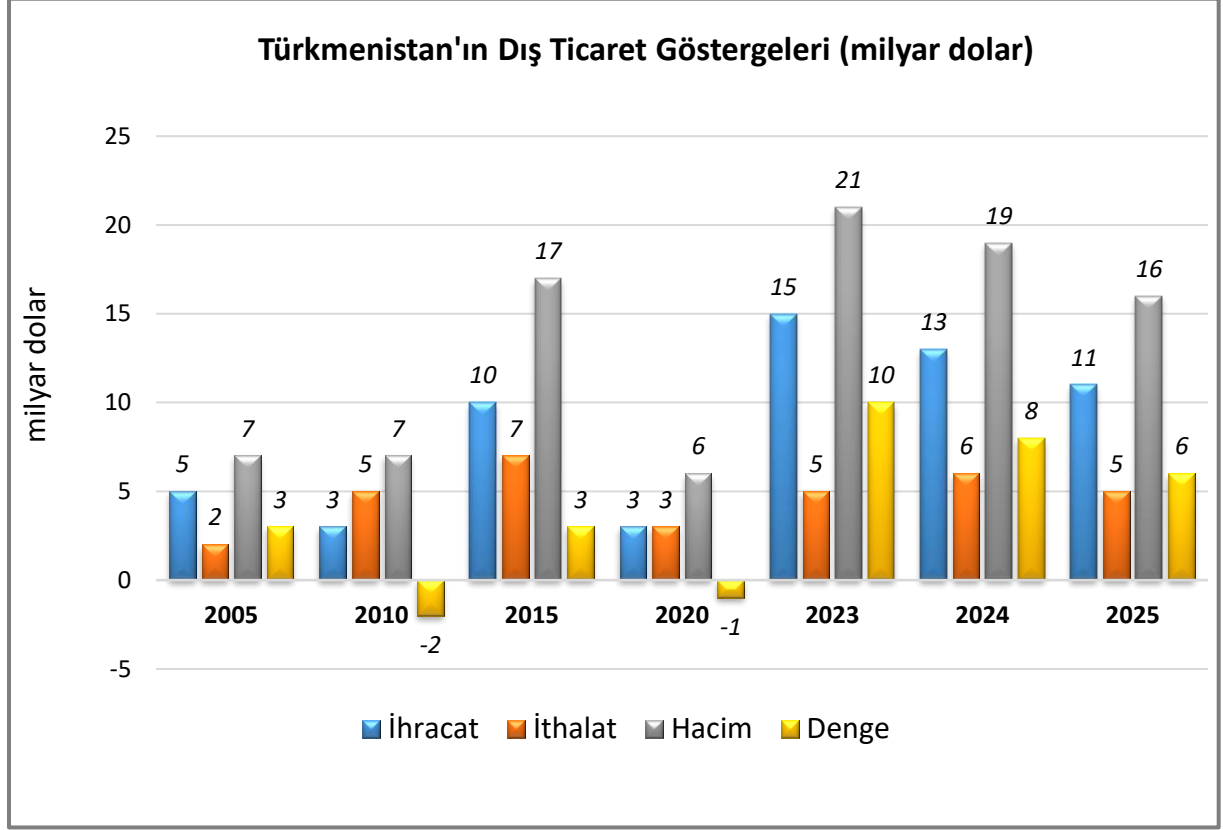
Türkmenistan ekonomisinin hidrokarbonlara ve Çin'in ekonomik performansına büyük ölçüde bağımlı olmaya devam etmesi beklenmektedir.

Yurt içinde, tarımsal ve endüstriyel faaliyet sektörel büyümeye öncülük etmeye devam edecektir. Hidrokarbonlar ve endüstriyel sektörler dışında, ülkenin ekonomisi zayıf bir şekilde gelişecek ve büyük ölçüde tarıma odaklı kalacaktır.

3. DIŞ TİCARET

Genel Durum

Ülkenin Dış Ticareti

Kaynak: Trademap, Türkmenistan Verileri

Türkmenistan'ın ihracatı 2025 yılında 11 milyar dolar olmuştur. İhracat yaptığı başlıca ülkeler Çin, Türkiye, Yunanistan, Hindistan ve Kazakistan'dır. Ülkenin ihracatında Türkiye yaklaşık %7 pay ile 2. sıradadır.

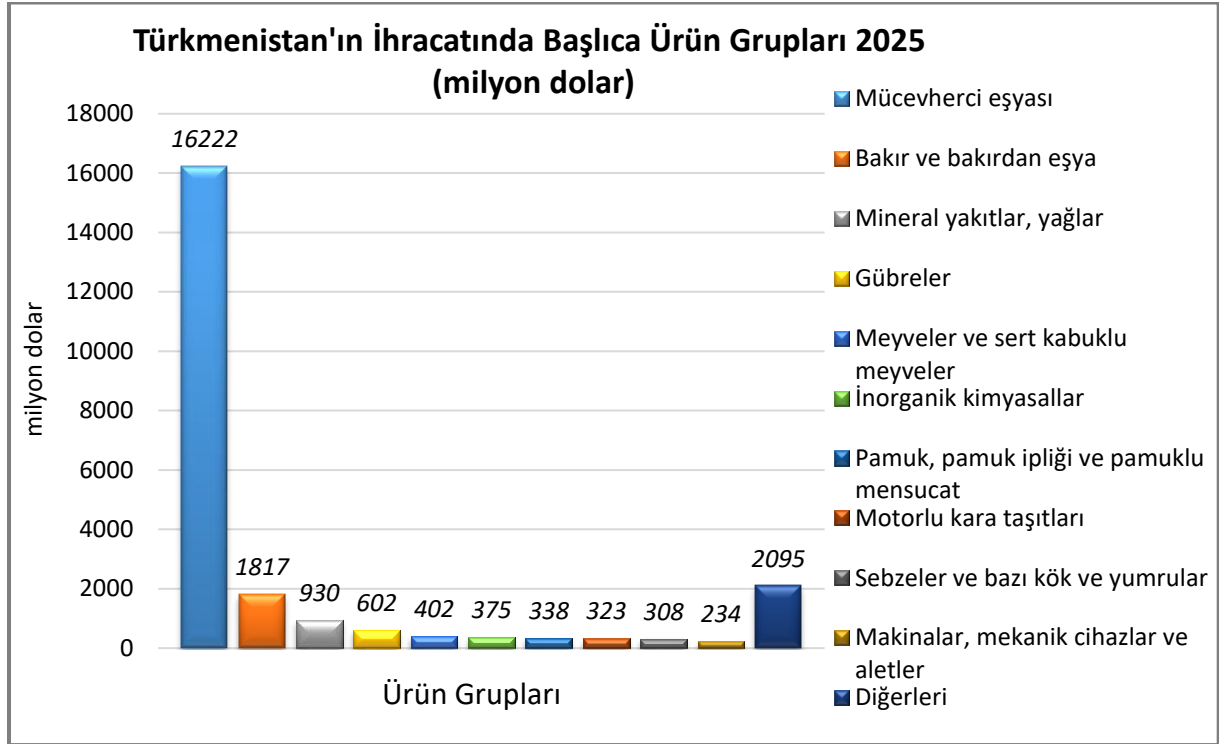
Ülkenin 2025 yılında ihraç ettiği başlıca ürünler sırasıyla petrol gazları ve diğer gazlı hidrokarbonlar; petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar; potaslı mineral veya kimyasal gübreler; azotlu mineral veya kimyasal gübreler ve her nevi kükürt (süblime, presipite ve koloidal kükürt hariç)dür.

Ülkenin ithalatı ise 2025 yılında 5 milyar dolar olmuştur. İthalat yaptığı başlıca ülkeler ise Çin, Türkiye, Almanya, Kazakistan, Fransa'dır. Ülkenin ithalatında Türkiye yaklaşık %27 pay ile 3. sıradadır.

2025 yılında ithal ettiği başlıca ürünler ise turbojetler, turbopropellerler ve diğer gaz türbinleri Telefon cihazları, ses, görüntü veya diğer bilgileri almaya veya vermeye mahsus diğer cihazlar 10 veya daha fazla kişi taşımaya mahsus motorlu taşıtlar; demir veya çelikten inşaat ve inşaat aksamı, inşaatla kullanılmak üzere hazırlanmış demir veya çelikten sac, çubuk, vb.; tedavide veya korunmada kullanılmak üzere hazırlanan dozlandırılmış ilaçlardır.

Başlıca Ürünler İtibarı ile Dış Ticaret

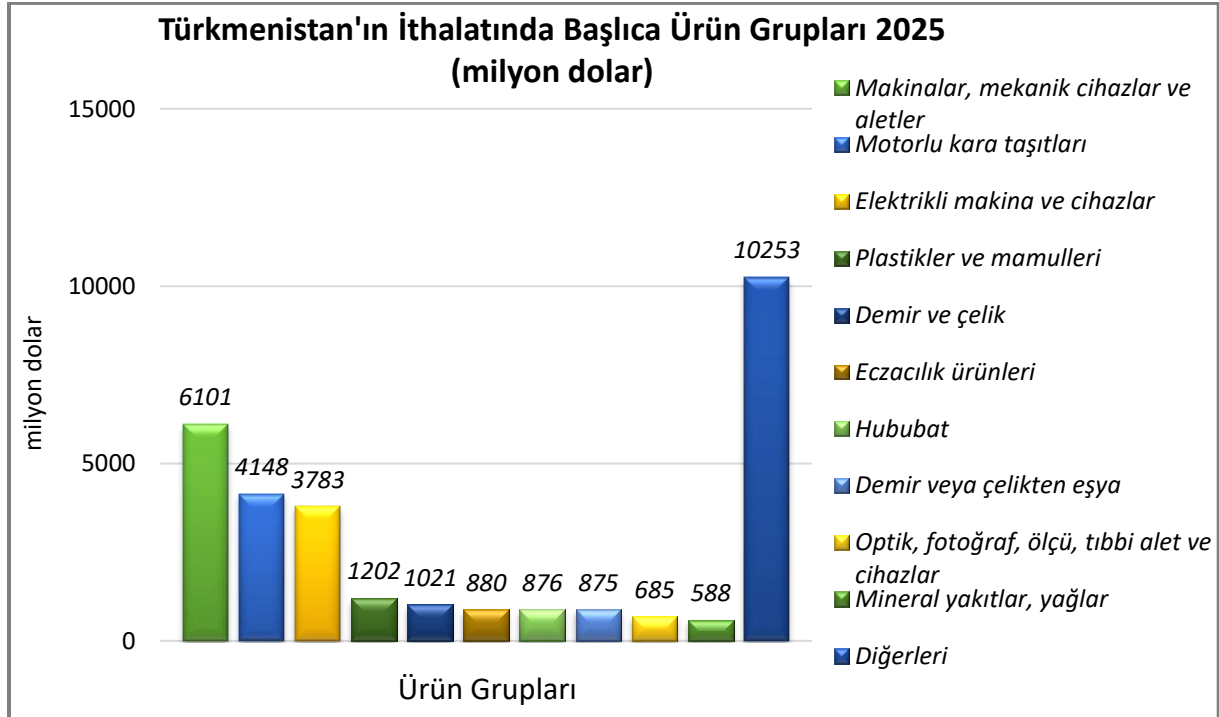
İhracat

Kaynak: Trademap, Türkmenistan Verileri

[Detaylı tablo için tıklayınız](#)

İthalat

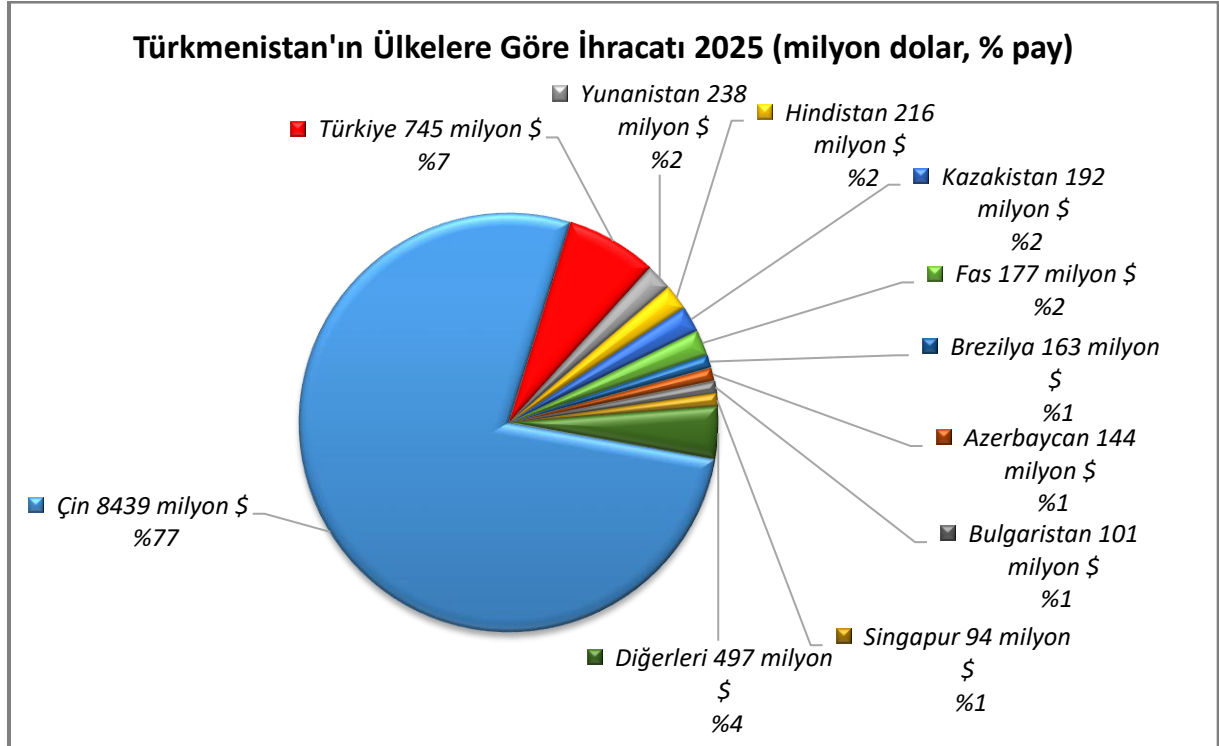

Kaynak: Trademap, Türkmenistan Verileri

[Detaylı tablo için tıklayınız](#)

Başlıca Ülkeler İtibarı ile Dış Ticaret

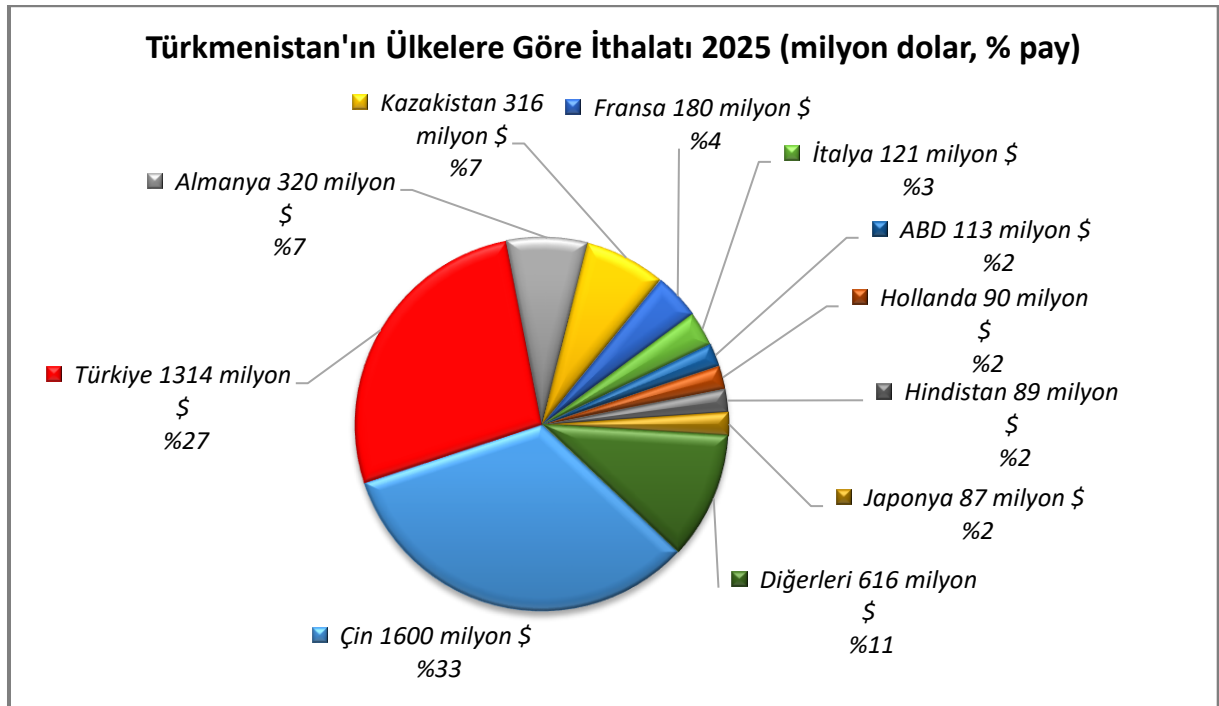
İhracat

Kaynak: Trademap, Türkmenistan Verileri

[Detaylı tablo için tıklayınız](#)

İthalat

Kaynak: Trademap, Türkmenistan Verileri

[Detaylı tablo için tıklayınız](#)

4. DOĞRUDAN YABANCI YATIRIMLAR

Doğrudan Yabancı Yatırımların Görünümü

Türkmenistan, 2025 yılında tahmini 1 milyar dolar ile doğrudan yabancı yatırım çekmiştir. Ülkedeki toplam yabancı sermaye stoğu 44 milyar dolara ulaşmıştır.

Doğrudan Yabancı Yatırım İstatistikleri

	2024	2025*	2026*	2027*	2028*
Ülke dışından gelen doğrudan yatırım (milyon \$)	1 031,83	1 018,21	1 547,94	1 706,25	1 875,41
Ülke dışından gelen doğrudan yatırımın GSYİH ya oranı (%)	1,22	1,09	1,50	1,50	1,50

Kaynak: EIU

*: Tahmin

Türkmenistan'da özellikle enerji sektörü yabancı yatırımcılar için önemli bir potansiyel arz etmesine rağmen, bu sektörde bile ülkeye giren yabancı sermaye oldukça kısıtlı kalmaktadır.

Türkmenistan tekstil alanında ülkeye yabancı sermaye çekme konusunda nispeten daha başarılı olmuştur. Türkmen makamları tarafından yabancı sermayeye destek verildiği ifade edilmesine rağmen, olumlu bir yatırım ortamı yaratmak için gerekli olan siyasi ve makroekonomik reformlar arzu edilen düzeyde gerçekleştirilebilmiş durumda değildir.

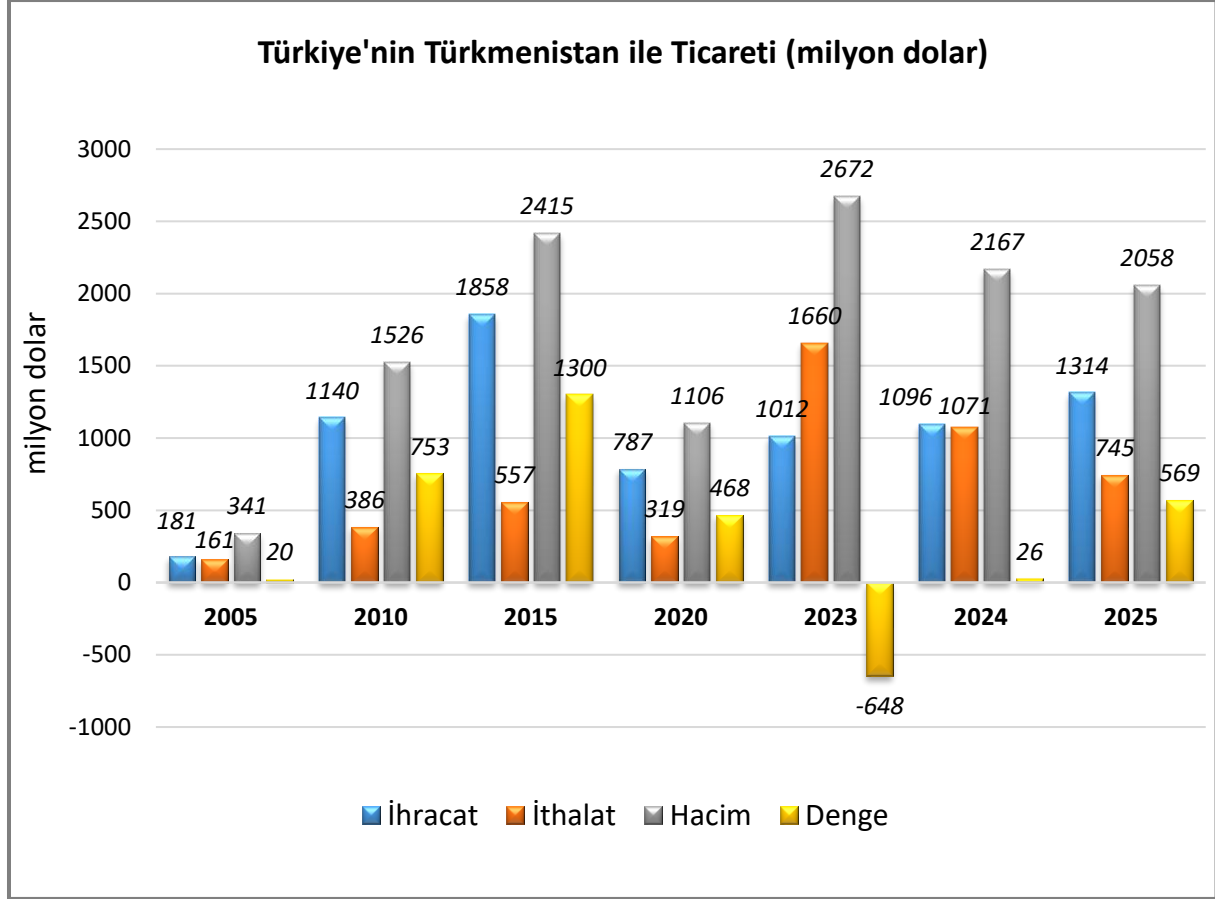
Yabancı firmaların Türkmenistan'da yatırımlarını iki alanda değerlendirmek gerekmektedir. Birincisi doğalgaz ve petrol alanında yapılan yatırımlar. Bu alanda Malezya menşeli Petronas, Birleşik Arap Emirlikleri menşeli Dragon Oil ve Rusya Federasyonu menşeli İtera şirketleri ön plana çıkmakta olup, gelir ve ürün paylaşımını özel hükümler içeren anlaşmalar yapılmaktadır.

Diğer taraftan, petrol ve doğalgaz alanının dışında bir üretim veya ticaret alanında faaliyet göstermek isteyen yabancı şirket ve şahısların yatırımlarını tam olarak hukuken koruyan bir sistem bulunmamaktadır. Pek çok yabancı firma, bir Türkmen vatandaşı ile güvene dayalı ortaklık kurmaktadır. Diğer taraftan, Bağımsızlığın ilk yıllarında Türkmenistan'a gelerek çeşitli faaliyetler gösteren Türk vatandaşlarımızın kurduğu Türkmenistan menşeli şirketler faaliyetlerine devam etmektedir.

5. TÜRKİYE ile TİCARET

Genel Durum

Türkiye-Türkmenistan Dış Ticareti

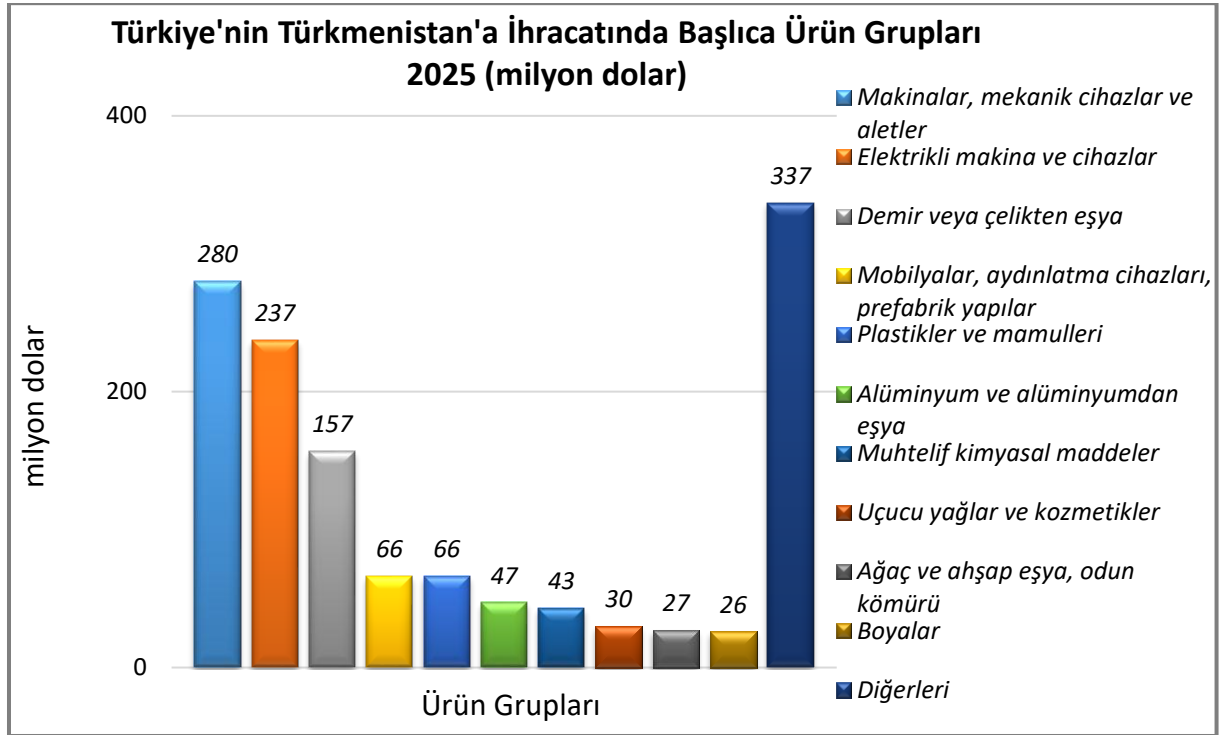

Kaynak: Trademap, Türkiye Verileri

2025 yılında ülkeye ihracatımız 1,3 milyar dolar olmuştur. İhraç ettiğimiz başlıca ürünler sırasıyla izole edilmiş teller, kablolar ve diğer elektrik iletkenler; tek tek kaplanmış liflerden oluşan fiber optik kablolar; demir veya çelikten inşaat ve inşaat aksamı, inşaatta kullanılmak üzere hazırlanmış demir veya çelikten sac, çubuk, vb. ürünler; elektrik kontrol, dağıtım tabloları, panolar, konsollar, kabinler, diğer mesnetler ve sayısal kontrol cihazları; sıvı veya tozları püskürtmeye, dağıtmaya mahsus mekanik cihaz, yangın söndürme cihazları, yangın ve kum püskürtme makinaları; musluk, batarya, vana ve valflerdir.

2025 yılında ülkeden ithalatımız ise 745 milyon dolardır. İthalatımızdaki başlıca ürünler ise petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar; azotlu mineral veya kimyasal gübreler; pamuk ipliği (dikiş ipliği hariç) (ağırlık itibariyle pamuk oranı $\geq$ %85 ve perakende olarak satılacak hale getirilmemiş); potaslı mineral veya kimyasal gübreler; ilk şekillerde propilen ve diğer olefinlerin polimerleridir.

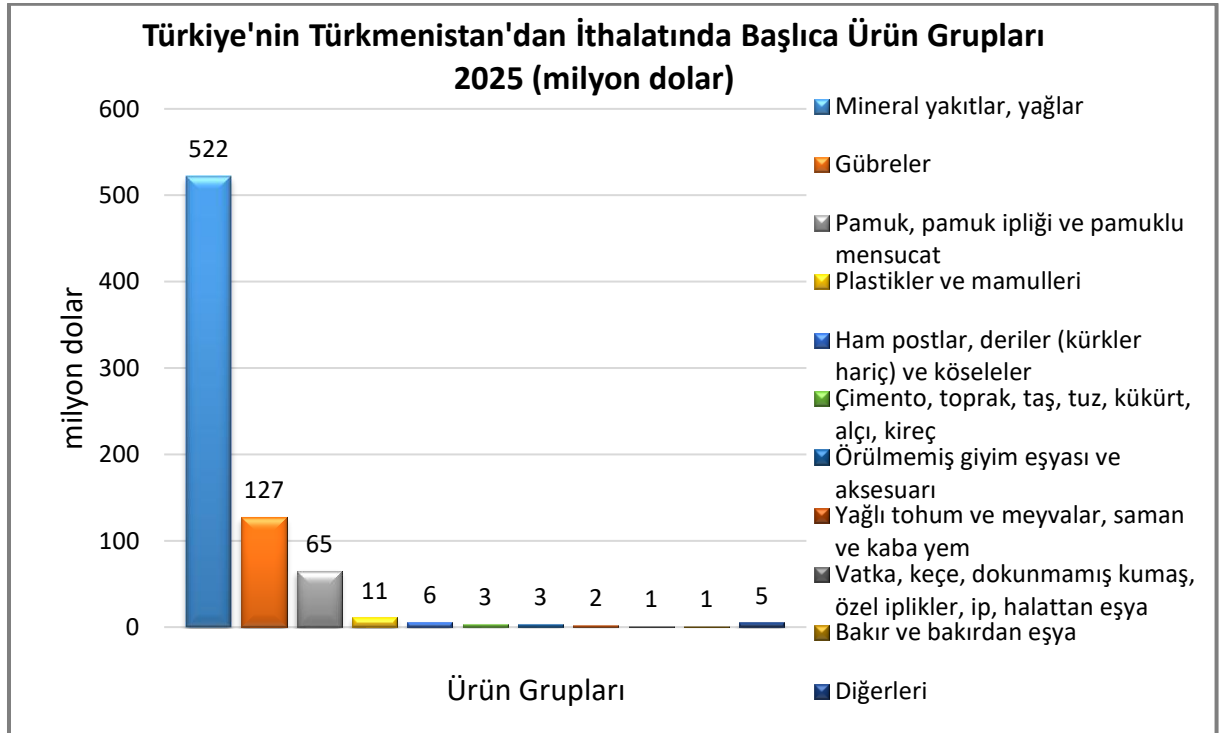
Türkiye'nin Türkmenistan'a İhracatında Başlıca Ürünler

Kaynak: Trademap, Türkiye Verileri

[Detaylı tablo için tıklayınız](#)

Türkiye'nin Türkmenistan'dan İthalatında Başlıca Ürünler

Kaynak: Trademap, Türkiye Verileri

[Detaylı tablo için tıklayınız](#)

EKLER:***EK-1: Türkmenistan'ın İhracatında Başlıca Ürünler (bin dolar)***

Sıra	GTİP	ÜRÜNLER (ilk 15)	2023	2024	2025	Pay (% 2025)	Değişim (% 2024-2025)
TOPLAM İHRACAT (Diğerleriyle)			15 263 416	13 414 144	11 006 303	100	-18
1.	2711	Petrol gazları ve diğer gazlı hidrokarbonlar	10 872 073	10 704 531	8 558 578	77,8	-20
2.	2710	Petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar	2 765 035	1 460 799	1 253 977	11,4	-14,2
3.	3104	Potaslı mineral veya kimyasal gübreler	136 440	133 464	365 999	3,3	174,2
4.	3102	Azotlu mineral veya kimyasal gübreler	467 273	327 138	357 680	3,2	9,3
5.	2503	Her nevi kükürt (süblime, presipite ve koloidal kükürt hariç)	7 201	11 491	120 180	1,1	945,9
6.	5205	Pamuk ipliği (dikiş ipliği hariç) (ağırlık itibariyle pamuk oranı >=%85 ve perakende olarak satılacak hale getirilmemiş)	99 634	72 964	63 209	0,6	-13,4
7.	0702	Domates (taze/soğutulmuş)	43 980	51 954	57 241	0,5	10,2
8.	2713	Petrol koku, petrol bitümeni ve petrol yağlarının veya bitümenli minerallerden elde edilen yağların diğer kalıntıları	50 355	38 536	16 643	0,2	-56,8
9.	2801	Flor, klor, brom ve iyot	36 004	56 083	16 241	0,1	-71
10.	3402	Yıkama, temizleme müstahzarları (sabunlar hariç)	16 623	12 019	14 681	0,1	22,1
11.	2807	Sülfürik asit ve oleum	74	4 715	14 037	0,1	197,7
12.	1302	Bitkisel özsu ve hülâsalar, pektik maddeler, pektinatlar, pektatlar, agar-agar, bitkilerden yapışkan sıvı vb.	24 635	9 921	11 774	0,1	18,7
13.	3902	Propilen ve diğer olefinlerin polimerleri (ilk şekillerde)	21 033	35 113	10 765	0,1	-69,3
14.	6305	Eşya ambalajında kullanılan torba ve çuval	6 541	4 872	8 788	0,1	80,4
15.	5202	Pamuk döküntüleri	5 092	8 048	8 010	0,1	-0,5

Kaynak: Trademap, Türkmenistan Verileri

EK-2: Türkmenistan'ın İthalatında Başlıca Ürünler (bin dolar)

Sıra	GTİP	ÜRÜNLER (İlk 15)	2023	2024	2025	Pay (% 2025)	Değişim (% 2024-2025)
TOPLAM İTHALAT (Diğerleriyle)			5 266 770	5 657 541	4 845 667	100	-14,4
1.	8411	Turbojetler, turbopropellerler ve diğer gaz türbinleri	47 708	116 072	168 622	3,5	45,3
2.	8517	Telefon cihazları, ses, görüntü veya diğer bilgileri almaya veya vermeye mahsus diğer cihazlar	319 909	536 693	148 744	3,1	-72,3
3.	8702	10 veya daha fazla kişi taşımaya mahsus motorlu taşıtlar	105 355	12 664	118 705	2,4	837,3
4.	7308	Demir veya çelikten inşaat ve inşaat aksamı, inşaatta kullanılmak üzere hazırlanmış demir veya çelikten sac, çubuk, vb.	90 607	84 368	116 707	2,4	38,3
5.	3004	Tedavide veya korunmada kullanılmak üzere hazırlanan ilaçlar (dozlandırılmış)	80 769	85 345	103 628	2,1	21,4
6.	8544	İzole edilmiş teller, kablolar ve diğer elektrik iletkenler; tek tek kaplanmış liflerden oluşan fiber optik kablolar	67 613	67 797	100 357	2,1	48
7.	8481	Musluk, batarya, vana ve valfler	55 319	68 614	97 268	2	41,8
8.	8703	Otomobiller	192 763	273 291	91 271	1,9	-66,6
9.	0207	Kümes hayvanlarının etleri ve yenilen sakatatı (taze, soğutulmuş veya dondurulmuş)	35 379	51 318	81 380	1,7	58,6
10.	8413	Sıvılar için pompalar (ölçü tertibatı olsun olmasın) ve sıvı elevatörleri	44 697	76 338	80 265	1,7	5,1
11.	8701	Traktörler	70 478	30 875	76 868	1,6	149
12.	8424	Sıvı veya tozları püskürtmeye, dağıtmaya mahsus mekanik cihaz, yangın söndürme cihazları, yangın ve kum püskürtme mak.	14 323	9 505	73 002	1,5	668
13.	7304	Demir (dökme demir hariç) ve çelikten ince ve kalın borular ve içi boş profiller (dikişsiz)	100 342	84 837	70 724	1,5	-16,6
14.	8537	Elektrik kontrol, dağıtım tabloları, panolar, konsollar, kabinler, diğer mesnetler ve sayısal kontrol cihazları	43 741	46 589	67 470	1,4	44,8
15.	8421	Santrifüjler; sıvıların veya gazların filtre edilmesine veya arıtılmasına mahsus makina ve cihazlar	41 553	60 538	64 018	1,3	5,7

Kaynak: Trademap, Türkmenistan Verileri

EK-3: Türkmenistan'ın Ülkelere Göre İhracatı (bin dolar)

Sıra	Ülkeler (İlk 15)	2023	2024	2025	Pay (% 2025)	Değişim (% 2024-2025)
TOPLAM İHRACAT (Diğerleriyle)		15 263 416	13 414 144	11 006 303	100	- 18
1.	Çin	9 631 254	9 618 321	8 439 202	76,7	-12,3
2.	Türkiye	1 659 919	1 070 508	744 704	6,8	-30,4
3.	Yunanistan	1 034 104	316 501	237 929	2,2	-24,8
4.	Hindistan	92 668	105 010	216 097	2	105,8
5.	Kazakistan	165 812	220 688	191 730	1,7	-13,1
6.	Fas	1 365	830	176 636	1,6	21 181,4
7.	Brezilya	13 152	47 784	162 509	1,5	240,1
8.	Azerbaycan	687 309	303 471	144 415	1,3	-52,4
9.	Bulgaristan	3 669	127 528	100 806	0,9	- 21
10.	Singapur	80 152	112 820	94 182	0,9	-16,5
11.	Arjantin	27 967	74 751	91 991	0,8	23,1
12.	Romanya	72 610	25 272	62 536	0,6	147,5
13.	Mısır	7 696	1 104	54 066	0,5	4797,3
14.	ABD	1 808	15 669	40 715	0,4	159,8
15.	Gürcistan	89 259	56 104	36 023	0,3	-35,8

Kaynak: Trademap, Türkmenistan Verileri

EK-4: Türkmenistan'ın Ülkelere Göre İthalatı (bin dolar)

Sıra	Ülkeler (İlk 15)	2023	2024	2025	Pay (% 2025)	Değişim (% 2024-2025)
TOPLAM İTHALAT (Diğerleriyle)		5 266 770	5 657 541	4 845 667	100	-14,4
1.	Çin	962 216	1 030 093	1 600 208	33	55,3
2.	Türkiye	1 011 629	1 096 235	1 313 516	27,1	19,8
3.	Almanya	212 568	265 650	320 305	6,6	20,6
4.	Kazakistan	397 161	335 014	316 299	6,5	-5,6
5.	Fransa	70 515	80 264	180 084	3,7	124,4
6.	İtalya	160 923	113 018	121 494	2,5	7,5
7.	ABD	56 862	82 234	113 305	2,3	37,8
8.	Hollanda	78 952	109 286	90 107	1,9	-17,5
9.	Hindistan	45 163	46 558	88 610	1,8	90,3
10.	Japonya	177 873	36 957	87 234	1,8	136
11.	Polonya	38 574	27 278	72 838	1,5	167
12.	Azerbaycan	86 115	80 243	63 851	1,3	-20,4
13.	İngiltere	29 411	30 423	47 173	1	55,1
14.	G. Kore	16 927	56 288	45 201	0,9	-19,7
15.	İsviçre	13 418	16 458	37 039	0,8	125,1

Kaynak: Trademap, Türkmenistan Verileri

Ek-5: Türkiye'nin Türkmenistan'a İhracatında Başlıca Ürünler (bin dolar)

Sıra	GTİP	ÜRÜNLER (İlk 15)	2023	2024	2025	Pay (% 2025)	Değişim (% 2024-2025)
TOPLAM İHRACAT (Diğerleriyle)			1 011 629	1 096 235	1 313 516	100	19,8
1.	8544	İzole edilmiş teller, kablolar ve diğer elektrik iletkenler; tek tek kaplanmış liflerden oluşan fiber optik kablolar	52 047	49 702	83 554	6,4	68,1
2.	7308	Demir veya çelikten inşaat ve inşaat aksamı, inşaatta kullanılmak üzere hazırlanmış demir veya çelikten sac, çubuk, vb.	59 145	73 034	82 312	6,3	12,7
3.	8537	Elektrik kontrol, dağıtım tabloları, panolar, konsollar, kabinler, diğer mesnetler ve sayısal kontrol cihazları	31 370	28 258	44 029	3,4	55,8
4.	8424	Sıvı veya tozları püskürtmeye, dağıtmaya mahsus mekanik cihaz, yangın söndürme cihazları, yangın ve kum püskürtme mak.	6 427	5 819	38 464	2,9	561
5.	8481	Musluk, batarya, vana ve valfler	10 162	14 166	29 919	2,3	111,2
6.	8502	Jeneratörler	13 121	20 511	26 021	2	26,9
7.	3917	Plastikten hortumlar, borular ve bağlantı elemanları (manşon, nipel, dirsek, flanşlar, vb.)	14 023	14 432	24 478	1,9	69,6
8.	9406	Prefabrik yapılar	28 329	24 526	24 065	1,8	-1,9
9.	8421	Santrifüjler; sıvıların veya gazların filtre edilmesine veya arıtılmasına mahsus makina ve cihazlar	14 213	16 121	22 235	1,7	37,9
10.	8504	Elektrik transformatörleri, statik konvertörler (örneğin; redresörler) ve endüktörler	15 980	14 089	21 973	1,7	56
11.	8413	Sıvılar için pompalar (ölçü tertibatı olsun olmasın) ve sıvı elevatörleri	6 265	19 166	21 265	1,6	11
12.	8536	Gerilimi 1000 voltu geçmeyen elektrik devresi teçhizatı (anahtarlar, röleler, sigortalar, fişler, kutular vb.)	16 582	14 659	20 513	1,6	39,9
13.	7604	Alüminyumdan çubuklar ve profiller	14 076	11 683	18 992	1,4	62,6
14.	9403	Diğer mobilyalar ve bunların aksam ve parçaları	14 606	19 780	18 871	1,4	-4,6
15.	2710	Petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar	16 879	14 636	18 376	1,4	25,6

Kaynak: Trademap, Türkiye Verileri

Ek-6: Türkiye'nin Türkmenistan'dan İthalatında Başlıca Ürünler (bin dolar)

Sıra	GTİP	ÜRÜNLER (İlk 15)	2023	2024	2025	Pay (%, 2025)	Değişim (%, 2024- 2025)
TOPLAM İTHALAT (Diğerleriyle)			1 659 919	1 070 508	744 704	100	-30,4
1.	2710	Petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar	1 414 862	829 909	520 941	70	-37,2
2.	3102	Azotlu mineral veya kimyasal gübreler	49 555	52 807	86 095	11,6	63
3.	5205	Pamuk ipliği (dikiş ipliği hariç) (ağırlık itibarıyla pamuk oranı >=%85 ve perakende olarak satılacak hale getirilmemiş)	86 213	62 120	49 176	6,6	-20,8
4.	3104	Potaslı mineral veya kimyasal gübreler	44 832	28 742	41 226	5,5	43,4
5.	3902	Propilen ve diğer olefinlerin polimerleri (ilk şekillerde)	828	22 299	9 653	1,3	-56,7
6.	5202	Pamuk döküntüleri	3 483	5 766	7 157	1	24,1
7.	4101	Sığır (bufalo dahil) ve at cinsi hayvanların ham post ve derileri	7 638	7 235	4 624	0,6	-36,1
8.	5201	Pamuk (karde edilmemiş veya penyelenmemiş)	3 357	9 791	3 362	0,5	-65,7
9.	5208	Pamuklu mensucat (ağırlık itibarıyla % 85 veya daha fazla pamuk içerenler)(m2. ağırlığı 200 gr. ı geçmeyenler)	12 577	6 294	3 169	0,4	-49,7
10.	2503	Her nevi kükürt (süblime, presipite ve koloidal kükürt hariç)	0	9	2 681	0,4	29688,9
11.	5209	Pamuklu mensucat (ağırlık itibarıyla % 85 veya daha fazla pamuk içeren ve m2 ağırlığı 200 gr. ı geçenler)	10 993	12 625	2 356	0,3	-81,3
12.	6203	Erkekler ve erkek çocuk için takım elbise, takım, ceket, blazer, pantolon, tulum ve şort (yüzme kıyafeti hariç)	1 366	520	1 649	0,2	217,1
13.	1207	Diğer yağlı tohumlar ve meyveler	1 883	3 417	1 575	0,2	-53,9
14.	2712	Vazelin, parafin, petrol mumu, yağlı mum, ozakerit, linyit mumu, turb mumu vb.	42	2 352	1 237	0,2	-47,4
15.	3920	Plastikten diğer levha, plaka, şerit, film, folye (gözeneksiz)	579	1 475	1 177	0,2	-20,2

Kaynak: Trademap, Türkiye Verileri